

נחום כרמלי, אריה ורבֿלובסקי

“נחום כרמלי ואריה ורבֿלובסקי” / הארץ / 6.4.68 / תע' משותפת / גלריה “לים” הקיבוץ / תל-אביב

הצייר נחום כרמלי והפסל אריה ורבֿלובסקי, שניהם אנשי חולתה, חברו לתערוכה משותפת. נחום כרמלי התרחק מאוד מהדימוי הפיגורטיבי שהופיע בתערוכותיו הקודמות ועבר לציור תנועתית, הבנוי על כתמי צבע עזים במבנים ספיראליים ועגולים. ציוריו נעשים בתנופה רבה ובספונטאניות, אך תנועתיות זו אינה נשמרת כל צורכה בגלל הנטייה לפרוט את מטה המכחול לגוונים שונים, המפרקים את התנועה. סולמות הגוונים הנראים שרירותיים והמבנה הצורני, הפשטני מדי, מדגיש את אי־התואם הטכני במעבר מצורות מעוגלות לצורות שכנות. נראה שנחום כרמלי אינו יודע מה בדיוק לעשות, כדי לחבר אורגנית צורה אחת לשכנתה והוא נוקט ב“מילוי” מהסס של משיכות מכחול צבעוניות, הרחוקות מאוד מלהיות ממושטעות. במקרה הטוב ביותר, אפשר לומר שכרמלי מגיע לבדים דקורטיביים - אך לא יותר מכך. אריה ורבֿלובסקי מציג פסלי עץ, שבחלקם מהווים מסגרת לחוטים המתוחים ביניהם. לוחות עץ מעובדים בטקסטורות פשוטות מהווים משהו מעין קואורדינטות, התוחמות את התפשטותו של הפסל לשלושה המימדים. חלונות המופיעים בלוחות מאפשרים קישור חזותי בין החזית לבין המצוי מאחוריה. בפסלים שבהם לא השתמש ורבֿלובסקי בחוטים, יש פשטות (הנפגמת משהו ממשחקי הטקסטורה והצבע של העץ) וצלילות, אך גם יובש מסוים. המשחק בחוטים מכניס גורם נוסף ושונה לפסלים: פיתול החוטים (רעיון המופיע אצל מור, פזנר ואחרים) מרמז לפיתול החלל שבו מצויה היחידה הפיסולית (והעובר “דרך” הפסל). “פיתול” כזה של החלל מחייב תשובה הולמת במבנה הפסל (שכאמור, עשוי ברובו במעין “קואורדינטות” קוויות) - אך תשובה כזאת אינה ניתנת.